

W 2005 roku podjęto decyzję o stworzeniu „Miejskiego Programu Rewitalizacji” dla Poznania. Jednym z kluczowych założeń od samego początku było włączanie w cały ten proces mieszkańców miasta i uwzględnianie ich potrzeb i opinii, zwłaszcza na etapie diagnozy. Pracę nad programem podzielono na dwa etapy. Pierwszy miał na celu określenie obszarów wymagających objęcia programem rewitalizacji, drugi zaś służył do określenia najważniejszych potrzeb i problemów mieszkańców wyznaczonych terenów.

Za opracowanie „Miejskiego Programu Rewitalizacji” odpowiedzialny był nowostworzony Oddział Rewitalizacji. By zapewnić skuteczność działania i możliwie łatwą współpracę z innymi jednostkami Urzędu Miasta, w jego obrębie powołano specjalny Zespół Zadaniowy, w którego skład weszli naczelnicy lub koordynatorzy poszczególnych wydziałów (np.: Biura Kształtowania Relacji Społecznych, Wydziału Budżetu i Analiz, Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, czy Wydziału Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta).

Na wstępie dokonano wewnętrznej analizy dostępnych danych statystycznych (będących własnością Urzędu Miasta, ale również pozyskanych od instytucji zewnętrznych).

Zorganizowane przez Oddział Rewitalizacji konsultacje terenowe spełniały dwie podstawowe funkcje. Przede wszystkim zbierały opinię mieszkańców na temat postrzegania poszczególnych części Poznania i warunków życia na tych terenach. Dodatkowo osoby przeprowadzające badanie wyjaśniały wątpliwości związane z MPR oraz z samym pojęciem rewitalizacji. Organizatorzy konsultacji dołożyli szczególnego starania, by dotrzeć do jak najszerszej grupy osób. W tym celu przeprowadzono szeroką akcję informacyjną (z udziałem telewizji, radia, prasy oraz strony internetowej) oraz zaplanowano specyficzne rozmieszczenie punktów konsultacyjnych na terenie miasta.

W trakcie trzech dni, w siedmiu punktach miasta leżących zarówno w centralnych częściach Poznania, dzielnicach bardziej oddalonych, czy w centrum handlowym, specjalnie przeszkoleni studenci socjologii zachęcali przechodniów do zabrania głosu oraz przeprowadzali badania ankietowe. Kwestionariusz dotyczył przede wszystkim postrzegania wytypowanych przez Oddział Rewitalizacji obszarów miasta, oceny stopnia ich degradacji. Pytania otwarte służyły zebraniu opinii mieszkańców na temat powodów degradacji oraz pomysłów, w jaki sposób można byłoby je ożywić.

Zarówno stworzeniem kwestionariusza, jak i analizą wyników zajęła się zewnętrzna firma badawcza Q-MR Market Research, która ściśle współpracowała z Oddziałem Rewitalizacji. W sumie, w trakcie trwania badania udało się zebrać 849 ankiet. Wskazania mieszkańców w dużej mierze pokrywały się z rezultatami pozostałych działań diagnostycznych. Nowatorskim elementem było też zebranie ocen na temat metody przeprowadzania konsultacji. Mieszkańcy bardzo pozytywnie ocenili formę konsultacji jako i materiały informacyjno-edukacyjne.

Jednocześnie zdobywano dane statystyczne, które byłyby pomocne przy opracowaniu podstawowych wskaźników degradacji społecznej. Ponieważ Główny Urząd Statystyczny nie dysponował danymi na takim poziomie szczegółowości, jaki potrzebny był dla diagnozy, pracownicy Oddziału Rewitalizacji nawiązali indywidualną współpracę z różnymi instytucjami posiadającymi niezbędne dane, takimi jak: Miejska Komenda Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poznański System Wodociągowy "Aquanet", Urząd Statystyczny, Zarząd Dróg Miejskich i inne jednostki Urzędu Miasta Poznania.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: poniedziałek, 04, czerwiec 2012 00:00

Barbara Łączna

Odsłony: 1286

Szczególną innowacją było uzyskanie zgody na otrzymywanie danych dotyczących przedsiębiorczości mieszkańców z Izby Skarbowej, która przekazywała je w odpowiednio zagregowanej (a tym samym zanonimizowanej) formie. Zebranie i podsumowanie wszystkich składowych diagnozy: analizy danych statystycznych, badania ankietowego oraz zgłoszonych wniosków, pozwoliło określić obszary miasta, które w pierwszej kolejności powinny być objęte programem rewitalizacji.

Drugi etap służył do określenia najważniejszych potrzeb i problemów mieszkańców wyznaczonych terenów. W tym celu przeprowadzono serię lokalnych konsultacji społecznych (prowadzonych przez niezależnego moderatora), w organizację których zaangażowano istniejące Rady Osiedli. Odbyły się dwie lub trzy tury spotkań w trakcie których mieszkańcy mogli zgłosić wszystkie swoje problemy i postulaty, zapoznać się z informacją zwrotną miejskich urzędników (między innymi z zestawieniem problemów z obecnie już trwającymi lub wdrażanymi programami miejskimi). Wszystkie spotkania okazały się sukcesem – przychodziło na nie od 30 do 70 osób, które aktywnie zabierały głos i uczestniczyły w dyskusji. Po zakończeniu tej części procesu oraz przeanalizowaniu zebranego materiału stworzono założenia do Programu oraz jego część diagnostyczną. Podjęto także decyzję o wyznaczeniu obszaru pilotażowego MPR, na którym skupiły się dalsze działania.

Skuteczna akcja informacyjna (dostosowana do grupy docelowej, korzystająca z prostych i efektywnych rozwiązań, np. plakatów w sklepie osiedlowym) oraz przemyślany proces spotkań konsultacyjnych (miejsce spotkań, godziny, zapewnienie opieki nad dziećmi) zaowocowało dużą frekwencją na spotkaniach i aktywnym udziałem mieszkańców. Bardzo ważnym elementem była prezentacja zgłoszonych przez obywateli problemów z odniesieniem do istniejących i powstających strategii miejskich.

Takie działanie nie tylko dostarczyło wartościowej wiedzy mieszkańcom, ale dało też bardzo ważne poczucie, że ktoś wysłuchał ich uwag i rzetelnie się do nich odniósł. Wartym polecenia działaniem było zebranie i zanalizowanie danych zastanych, a także pozyskanie partnerów posiadających ważne z perspektywy tworzenia MPRu dane pozwalające na stałe kontrolowanie wskaźników opisujących stopień zdegradowania poszczególnych obszarów. I edycja „Miejskiego Programu Rewitalizacji” została uchwalona przez Radę Miasta w marcu 2006 roku, dokument jest na bieżąco aktualizowany i uwzględniający zmieniające się realia.

Źródło: Na podstawie materiałów wypracowanych w ramach projektu "Zwiększenie poziomu wiedzy na temat funkcjonowania sektora pozarządowego, dialogu obywatelskiego oraz doskonalenie umiejętności zarządzania sferą pożytku publicznego" realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Katarzyna Starzyk, Konsultacje „Miejskiego Programu Rewitalizacji” w Poznaniu, Warszawa 2011.